

T.C.

TİCARET BAKANLIĞI

Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı :E-96603261-102.03-00120750963

Konu :Kendisi Eşya Olan Çekici Cinsi Taşıtların Sevki

07.04.2026 / 120750963

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi:** a) Trakya Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğünün 03.10.2024 tarihli ve E-67816510-351-00101417892 sayılı yazısı.
- b) 17.02.2025 tarihli ve E-96603261-102.03-00106240304 sayılı yazımız.
- c) Kaçkar Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğünün 26.02.2025 tarihli ve E-15572838-102.03-00106351743 sayılı yazısı.
- ç) 05.03.2025 tarihli ve E-96603261-102.03-00106920054 sayılı yazımız.
- d) 12.03.2025 tarihli ve E-96603261-100-00107188266 sayılı yazımız.
- e) 30.10.2025 tarihli ve E-96603261-102.03-00115096088 sayılı yazımız.
- f) 12.11.2025 tarihli ve E-96603261-102.03-00115613858 sayılı yazımız.
- g) 24.11.2025 tarihli ve E-96603261-724.01.01/SY-00115979340 sayılı yazımız.
- ğ) 11.12.2025 tarihli ve E-96603261-724.01.01/SY-00116611500 sayılı yazımız.
- h) 02.01.2026 tarihli ve E-96603261-102.03-00117409248 sayılı yazımız.
- ı) 13.01.2026 tarihli ve E-96603261-102.03-00117731025 sayılı yazımız.
- i) 06.02.2026 tarihli ve E-96603261-102.03-00118672737 sayılı yazımız.
- j) Uludağ Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğünün 04.03.2026 tarihli ve E-53573834-102.03-00119651210 sayılı yazısı.

İlgi (j)`de kayıtlı yazıda özetle; Uludağ Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğünce kendisi eşya olan taşıtların sınır kapılarına sevkine ilişkin olarak, İran ve Suriye makamlarınca uygulanan kota ve kısıtlamalar nedeniyle sınır kapılarımızda oluşan yoğunlukların giderilmesine yönelik talimat yazılarımıza ilişkin tereddütler belirtilerek Genel Müdürlüğümüz görüşleri talep edilmektedir. Söz konusu hususlar; saha uygulamaları ve gümrük kapılarındaki operasyonel ihtiyaçlar doğrultusunda incelenmiştir.

İlgide kayıtlı yazılar konusu, Suriye Arap Cumhuriyeti merkezi makamlarınca uygulanan ithalat kısıtlamalarının (yaş sınırı vb.), sınır kapılarındaki fiziki yığılmayı önleme amacından saparak ticari mağduriyetlere yol açmaması esas olup bu çerçevede gümrük idareleri arasındaki bürokratik yoğunluğu azaltmak adına, varış/çıkış gümrük idarelerince hareket/giriş

idarelerinden ayrıca yazıyla teyit istenmeksizin yerel makam teyidiyle işlemlerin sonuçlandırılması uygun değerlendirilmektedir.

Ayrıca, geçici plakalı (ZOLL) araçların “hem taşıt hem de eşya” olması nedeniyle yaşanan yetki belgesi karmaşasına ilişkin olarak; ulaştırma mevzuatından ve U-NET süreçlerinden bağımsız olarak mevcut gümrük mevzuatı uyarınca: transit beyannamesinde beyan edilen taşıyıcı ile eşyayı fiilen taşıyan/süren kişi/firma arasındaki hukuki bağın (acentelik, hizmet sözleşmesi vb.) varlığı gümrük idaresince kontrol edilecektir.

Bilindiği üzere, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 86 ncı maddesi; “1.Asıl sorumlu, eşyayı öngörülen süre içerisinde ve gümrük idareleri tarafından eşyanın ayniyetinin tespiti amacıyla alınan önlemlere uymak suretiyle, varış gümrük idaresine sağlam ve noksansız olarak sunmak ve transit rejimine ilişkin hükümlere uymakla yükümlüdür.

2. Asıl sorumlunun birinci fıkrada belirtilen yükümlülükleri saklı kalmak üzere, transit rejimine göre taşındığını bilerek eşyayı kabul eden taşıyıcı veya alıcı da, eşyayı öngörülen süre içerisinde ve gümrük idareleri tarafından eşyanın ayniyetinin tespiti amacıyla alınan tedbirlere uymak suretiyle, varış gümrük idaresine sağlam ve noksansız olarak sunmakla yükümlüdür....” hükmünü amir olup taşıyıcı firmanın ulaştırma mevzuatı uyarınca sahip olması gereken yetki belgeleri mezkur madde hükümlerinin uygulanması açısından önem arz etmektedir.

Yine, Geçici İthal Edilen Kara Taşıtlarına İlişkin Gümrük Genel Tebliği (Seri No: 1)’nin 22 nci maddesinin ikinci fıkrası “Yabancı ülke çıkışlı Türkiye varışlı ya da yabancı ülke varışlı olan ve ülkemizde transit hâlinde bulunan geçici (ZOLL) plakalı taşıtlara en çok 15 (on beş) gün süre verilir.”, 19 uncu maddesinin ikinci fıkrası ise “Yabancı ülke çıkışlı Türkiye varışlı ya da yabancı ülke varışlı olan ve ülkemizde transit hâlinde bulunan geçici (ZOLL) plakalı taşıtların verilen süre içerisinde yurtdışı edilmemesi hâlinde, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla Kanunun 241 inci maddesinde yer alan transite ilişkin hükümler uygulanır.” hükümlerini amirdir.

Ayrıca; Gümrük Genel Tebliği (Transit Rejimi) (Seri No: 4)’nin 25 inci maddesi uyarınca; hareket gümrük idaresince, eşyanın varış gümrük idaresine sunulması için gereken süre sınırının, ilgili mevzuat, hareket ve varış gümrük idareleri arasındaki uzaklık, hava koşulları, resmî tatil günleri, kullanılan taşıma aracı, güzergâh, aracın birden fazla yerde yükleme ve boşaltma yapması ve rejim hak sahibi tarafından sağlanan diğer bilgiler dikkate alınarak belirleneceği hükme bağlanmış olup mezkur Tebliğde belirtilen sürenin aşılması durumunda ise aşılın süre de göz önünde bulundurularak Gümrük Kanununun 241/3-e, 4-d, 5-a, 6-c maddeleri gereğince, cezai müeyyide uygulanmaktadır.

Bu itibarla; geçici plakalı taşıtlar ile sürülerek götürülen taşıtlar (taşıtın kendisinin eşya olduğu durumlar) ve kullanılmış çekici, dorse, frigorifik araçlar, binek otomobil ve küçük ticari araçlar dahil olmak üzere anılan eşyanın yurtiçinde bırakılması, değiştirilmesi veya parçalarının yurtiçinde bırakılmasına yönelik girişimlerin önüne geçilebilmesi ve suistimallerin engellenmesini teminen gümrük mevzuatı kapsamında rejim hak sahibinin sorumluluğu çerçevesinde transit rejiminin ihlalinde uygulanan cezai müeyyideler saklı kalmak kaydıyla, giriş/hareket gümrük idarelerince; çıkış/varış gümrük idarelerine, mezkur araca/eşyaya ilişkin ayniyet tespitinin yapılabilmesini teminen ülkeye girişte fotoğraflarının çekilerek bildirimde bulunulmasının uygun olacağı değerlendirilmekte olup çıkış/varış gümrük idaresince, yapılmış olan bilgilendirme çerçevesinde ayniyet tespitine yönelik hususların titizlikle kontrol edilmesi, geçici plakalı araçlar için öngörülen 15 günlük sürenin aşılması halinde transit rejimi hükümleri çerçevesinde derhal araştırma usulünün başlatılması ve 5607 sayılı Kanun hükümlerinin ihlal edildiğine dair tespitite bulunulması halinde mezkur Kanun hükümleri çerçevesinde işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Mustafa GÜMÜŞ

Bakan a.

Genel Müdür

Dağıtım:

Tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri